

Kraj Vysočina

MĚSÍČNÍK PRO OBČANY VYSOČINY ♦ 215 000 VÝTIŠKŮ ♦ ROČNÍK 1 ♦ ČÍSLO 03 ♦ BŘEZEN 2004 ♦ ZDARMA

ŠETŘÍME VAŠE PENÍZE

Tepelná, zvuková a kvalitní izolace

FOUKANÁ MINERÁLNÍ VATA

řeší problém, jak rychle a kvalitně ztratit tepla z domu zamezit. Vhodné pro zateplení trámových stropů, pod půltové střechy i dalších stropů. Návrh řešení a kalkulace ceny zdarma.

IZOSPOL POLNÁ

Tel: 776 697 980, 776 695 068

záznamník a fax 567 212 859 e-mail: izospolpolna@seznam.cz

Proti záplavám nejsou lidé bezmocní

Region hlavně jarní kry a letní přívalové deště ■ Pomoci mohou úpravy řek, nové hráze na březích a rychlí záchranáři

Vysočina • Velké vody by se postupně měli přestat bát obyvatelé těch obcí kraje, kterým každý rok hrozí místní záplavy. Ačkoliv patří Vysočina mezi regiony, které povodně nezasahují až tak často, přesto je velká voda během jarního tání a letních přívalů na některých místech velkým problémem. Kraj chce najít způsob, který by obcím pomohl.

„Vysočina je jako střecha, ze které voda odtéká a pravděpodobně zde nemůže dojít k tak rozsáhlým plošným záplavám, jako v minulosti v jiných oblastech, například v jižních a středních Čechách nebo na jižní Moravě. Jsou tady ale místní problémy, a když v těch obcích k povodni dojde, není to mediálně atraktivní a tlak veřejného mínění nenutí stát k řešení. Pro lidi, kteří v ohrožených obcích bydlí, to ale vyjde nastejno, jako by třeba žili na jihu Moravy,“ popisuje problém radní pro životní prostředí Ivo Rohovský (ODS).

Například na Třebíčsku jsou každý rok velké problémy na soutoku Štěpánovického potoka s říčkou Rokytnou v Jaroměřicích nad Rokytnou. O jarním tání a řece Jihlavě vědí své zahrádkáři v kolonii Poušev přímo u Třebíče. Podobné jsou na tom obyvatelé obcí Bransouze, Čichov a Naloučany. Sázava hrozí rozlítím v části Hav-

líčkova Brodu a Světlé nad Sázavou, Doubrava už ukázala co umí v Bílku a Víscu.

Na Pelhřimovsku patří k ohroženým městečkům Počátky a Černovice. Dalšími místy jsou Kletečná na Jankovském potoce, Lukavec na Lukaveckém potoce a Obrataň na Kejtovském potoce. Hořejník už má problém se záplavami alespoň zčásti vyřešen protipovodňovou hrází kolem řeky Trnavy, na kterou zčásti

Vysočina není ohrožená plošnými povodněmi. Vypadá totiž jako střecha a voda od sudů zkrátka odteče. Místní záplavy jsou ale nepříjemné.

přispěl i kraj. Jihlavskou má svá kritická místa přímo v krajském městě, ve Dvorcích, Lukách na Jihlavou a Bitovčicích. Řeka Svratka na Žďársku s téměř železnou pravidelností jarními krami ucpe své koryto v Dalečíně, Unčíně, Borovnici a Jimramově. Na Oslavě jsou zase pravidelné místní povodně v Sazomíně, Ostrově na Oslavou a Velkém Meziříčí na soutoku s Balinkou. Kry uspávají Bobrůvku ve Skryjích a Dolních Loučkách.

Samy obce přitom většinou nemají síly ani peníze na to, aby mohly povodním účinně předcházet. Proto se jim kraj snaží pomáhat. „Už dvakrát jsme v po-

slední době byli svědky ohrožení majetku a životů v Unčíně, kde koryto řeky ucply kry. Zde už existuje alespoň částečné řešení v úpravě koryta a změně směru toku řeky. Povodí to sice trochu zpochybňuje s tím, že to není řešení jaksi definitivní, ale místní lidé jsou samozřejmě vděční za všechno, co pravděpodobnost povodně sníží,“ říká Ivo Rohovský. Pokud už obec povodeň zasáhne, snaží se kraj pomoci také při zmírňování následků. Příkladem je Štěpánov nad Svratkou, který zde byl vytopený před dvěma lety a kam kraj poskytl nevratnou dotaci. „Hledáme ale nějaký způsob, jak obcím pomoci penězi spíše na preventivní opatření a hlavně chceme dát té pomoci nějaký rádek. Nemůžeme postupovat živelně a vždycky jednorázově přispět na odstraňování škod. Prevence je přeci účinnější,“ vysvětlil Rohovský.

Další možnou pomocí je grant, který by kraj na prevenci záplav vypsal. O něm se ale nyní spíš jedná a vzhledem k množství peněz, které má kraj k dispozici, připadá jeho vypsání v úvahu až v příštím roce. Další změnou, která znamená obrát k lepšímu, je zřízení povodňové komise přímo na Vysočině. Až do letoška totiž o záchranných pracích rozhodovaly komise podle povodí, to znamená prakticky ze sousedních krajů. Komise na Vysočině přitom může krizové řízení

Zatím naposledy Svratka v Unčíně zahrozila počátkem února. Kry opět zatrasily koryto řeky a museli zasahovat hasiči. Místní lidé s napětím sledují řádění živlu. Foto: David Tesař

a záchranářskou činnost urychlit. S tím souvisí také to, že hejtmanství vypsal veřejnou zakázku na zpracování povodňového plánu,

který přesně popíše postup prací při krizi a například také nasazení techniky. I to by mělo ochranu před povodněmi vylepšit.

Stalo se ...

VOJÁCI SKONČILI

Na konci března se Havlíčkův Brod rozloučil s armádou. Čtvrtá brigáda rychlého nasazení je kvůli reformě ozbrojených sil přeložena do Žatce. Armáda byla součástí Havlíčkobrodská 67 let, vojáci donedávna hlídali také velký sklad pohonných hmot v nedalekém Šlapanově.

Příloha

Dnes čtete Hospodaření populárně. Vše o krajských penězích přehledně a jasně.

uvnitř listu

Společnost

Vysočina v důkladnosti reformy možná předběhla Francii.

čtete na straně 6

Kultura

Zvláštní webové stránky pro rychlou orientaci v turistické nabídce Vysočiny.

čtete na straně 7

Sport

Kraj podruhé vyhlásil nejlepší sportovce.

čtete na straně 8

Ústavy se předvedou naráz, k vidění budou i řemesla

Vysočina • Všechny domovy důchodců a ústavy sociální péče Vysočiny se přijdou pochlubit svojí činností do Jihlavy. Druhého dubna od 10.00 do 15.00 předvedou klienti takových zařízení své dovednosti v kongresové budově krajského úřadu. Akci nazvali Srdce na dlani.

Domovy důchodců a ústavů sociální péče je v kraji 23. Donedávna je spravovaly zrušené okresní úřady, a tak o sobě zařízení z různých okresů příliš nevěděla. Po dohodě s novým zřizovatelem – krajem Vysočina – se rozhodli předvést si navzájem, co dovedou. Srdce na dlani je vlastně dnem otevřených dveří 23 ústavů na jednom místě.

K dispozici jsou všechny místnosti kongresové budovy a nádvoří krajského úřadu. Ústavy svoji činnost předvedou formou výstavy na panelech, pomocí audiovizuální projekce a také přímo na místě. K vidění bude košíkářství, hrmčířství, háčkování, vyšívaní malování, zahrají čtyři kapely, včetně zahraniční z holandského domova důchodců, který je družebním zařízením domova důchodců v Onšově. „Hlavním cílem je prezentovat činnost ústavů navzájem, ale samozřejmě vítáme i návštěvu veřejnosti,“ řekla radní pro sociální věci, zdravotnictví a kulturu Martina Matějková (ODS).

Cukrář na ledě

Jihlava • Do extraligy dovedl hokejisty donedávna prvoložovatel Dukly Jihlava kapitán a provozovatel několika cukráren Oldřich Bakus. Hokejisté si pod jeho vedením také zvykli své úspěchy slavit sladkým.

Euronet česky

Vysočina • Oficiální internetový portál Evropské unie už pracuje v jazycích nových členských států. Na www.europa.eu.int už si tedy návštěvníci vystačí i s češtinou.

Lidé z kandidátských zemí tak získají přístup k základním informacím o unii, jejím historickém vývoji, činnostech, orgánech a institucích ve všech devíti nových jazycích. Dozvít se také vše o rozhodovacích procesech v Evropské unii a o tom, kde najít oficiální dokumenty. Právní předpisy unie, které jsou na portálu EUROPA k dispozici v současných 11 úředních jazycích, se už překládají a budou se na stránky postupně přidávat.

Obce musí opravit své čistírny

Vysočina • Velké problémy mohou mít větší obce a města na Vysočině, které do šesti let nepostaví moderní čistírnu a kanalizaci. Takzvaná euronovela vodního zákona je na znečišťování vody velmi přísná a obcím hrozí i peněžní postihy.

Na Vysočině se problém týká 42 obcí a měst, přitom 11 z nich už je natolik velkých, že jsou pro ně normy dokonce ještě přísnější. Velké náklady s opravami čistíren a dostavbou kanalizace může pomoci obcím zaplatit i stát a dotace z Evropské unie. Na kraji se pravidelně schází pracovní skupina, složená ze zástupců kraje, ministerstev zemědělství a životního prostředí, svazků obcí a vodárenských společností. Ta by měla obcím pomoci podat projekt tak, aby byl v Bruselu úspěšný. Radní pro životní prostředí Ivo Rohovský (ODS) ale upozorňuje, že přesto nemohou žadatelé čekat závažné

sumy: „V celé republice si splnění podmínek tohoto zákona vyžádá asi 70 miliard a vzhledem k tomu, co Evropská unie plánuje zaplatit, se domnívám, že není možné získat dotaci, která by dosáhla slíbených 80 procent nákladů.“

Pracovní skupina na kraji prý ale dává naději na výraznější úspěch než budou mít žadatelé v jiných regionech. „Vycházíme ze zkušeností, které jsme postupně nasbírali při úspěšném vyřizování projektů z předvstupních fondů. Dostali jsme peníze na opravu čistírny v Třebíči. Navíc se nám podařilo získat závazný příslib peněz na opravu čistírny a kanalizaci v Jihlavě, deset dalších staveb v projektu Ochrana vod povodí Dyje a před měsícem jsme podepisovali další závazný příslib dotace na opravu kanalizace ve Žďáru nad Sázavou,“ vysvětlil Rohovský s tím, že dohromady jde o jednu a půl miliardy korun.

Aktuálně s radním

Jsmo již jednou nohou v Evropské unii. Hodně se mluví o tom, kolik bude co stát a jak si poradí firmy i drobní podnikatelé s novou konkurencí. Myslím si však, že je podáváno málo informací, co se stane v oblasti vzdělávání. Nedávno mě zarazilo postesknutí výchovné poradkyně z jednoho gymnázia, jaké informace má dávat současným maturantům o možnostech studia na vysokých školách, protože se začínají velmi intenzivně zajímat i o studium jinde v Evropě. Na ministerstvu školství, kde se snažila získat přesné informace, byli její otázkou evidentně překvapeni.

Zdá se, že si skutečně stále ještě zcela neuvědomujeme, co se stane, až Česká republika bude plnohodnotným členem velkého evropského společenství, které nebude mít žádné hranice pro studium mladých lidí, a to nejen na vysokých školách, ale i na středních školách všeho druhu. Mladí lidé to však vědí, proto ona výchovná poradkyně mládo starosti, jak jim zprostředkovat co nejúplnější informace. Najednou se seznam vysokých škol otevírá a nebude možné ho napříště pojmut do jedné listopadových Učitelských novin, jak tomu bylo doposud zvykem.

Proto je třeba, abychom se všichni radili, jak také náš vzdělávací systém co nejvíce otevřít, aby český student střední či vysoké školy mohl bez problémů procházet školami 25 evropských zemí a znovu se k nám do české kotliny vracet. Všechny domácí diskuse, například kolem návrhu nového školského zákona, jsou nyní ve světle rychle se přibližujícího otevřeného evropského prostoru, který nás brzy pohltí a nabídne nečekané možnosti lidem všeho věku dychtícím po nových poznacích, skutečně jako z jiné doby.

Doufáme však, že i Česká republika prokáže nakonec dostatek prozíravosti a bránu k celoživotnímu vzdělávání v propojeném evropském prostoru pro všechny skutečně otevře. V kraji Vysočina se k tomu velmi intenzivně připravujeme.

Alena Štěrbová, náměstkyně hejtmana

Z krajské rady

Region na veletrhu představí atraktivní průmyslové zóny

Vysočina • Už koncem dubna představí Vysočina své průmyslové zóny na veletrhu investičních příležitostí Urbis v Brně. Rozhodli o tom krajské radní. Kraj tím chce pomoci hlavně menším obcím, které mají pozemky pro průmysl připravené, nemají ale peníze na jejich propagaci.

Náměstek hejtmána Miloš Vystrčil (ODS) říká, že kraj chce podpořit zejména pestrou strukturu menších podniků, na kterou budou navazovat další pracovní místa ve službách. „Velký investor sice po-

může k rychlému rozvoji regionu, znamená ale také velké sociální riziko v případě neúspěchu,“ zdůvodnil Vystrčil s tím, že radní právě proto nechtějí vymýšlet velké zóny, ale podpořit stávající menší místa.

Ze současných 420 hektarů průmyslových zón je na Vysočině obsazena asi jedna třetina. Investoři mají zájem především o místa u dálnice D1, a tak jsou problémy například v Bystřici nad Pernštejnem nebo v Třebíči, která přitom trpí nejvyšší nezaměstnaností v kraji.

Výborná poloha těsně u dálnice D1 je pro průmyslovou zónu v Humpolci typická. Kraj chce ale ukázat investorům i další dobře připravená místa. Foto: Luboš Pavlíček

Město si oddechne od aut

Velké Meziříčí • Ještě letos začne stavba třetí části obchvatu města, který z centra po dlouhých letech odvede nákladní auta. Obchvat přijde na desítky milionů korun, i když je třetí etapa jen asi půldruhého kilometru dlouhá. Musí se ale postavit tři mosty, z toho dva přes železnici.

Krajská rada vyhlásila výběrová řízení také na dodavatele obchvatu obce Oslavička. Obě stavby jsou součástí dlouhodobého záměru zlepšit spojení mezi Třebíčí a Velkým Meziříčím, tedy dálnici D1. Spojení má zmírnit neutěšenou situaci hospodářsky nejslabšího regionu kraje. Investice za více než půl miliardy korun mají být dokončeny nejpozději v roce 2006. Na trase je už zprůjezdňený obchvat Třavky za 90 milionů korun. Další obchvat bude u obce Oslavička a investice

v příštím roce čekají i nerovný úsek u obce Pocoucov. Finance poskytuje Státní fond dopravní infrastruktury, kraj platí výkup pozemků a projektovou dokumentaci.

Kraj Vysočina letos za opravy silnic druhých a třetích tříd zaplatí asi 400 milionů korun. Většinu peněz přitom získá ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Ze samotného krajského rozpočtu půjde na tyto opravy zhruba 56 milionů korun.

Kromě napojení Třebíčska na dálnici letos pokračuje oprava silnice mezi Novým Veselem a Bohdalovem, což je nejkritičtější úsek spojnice Žďáru nad Sázavou s krajským městem. Generální rekonstrukce čeká také silnice mezi Jihlavou a Telčí, která bude brzy vypadat jako silnice první třídy. To by mělo přispět i turistickému rozvoji regionu.

Školy se brzy změní k lepšímu

Alena Štěrbová: Každý rok kvalitního vzdělání navíc znamená o deset procent vyšší plat

Vysočina • Školy v kraji mohou už v krátké době pomáhat firmám a zaměstnavatelům se školením a vzděláváním zaměstnanců. Umožní to projekt **Adaptabilní škola, který se bude ucházet o peníze z Evropské unie.**

Během následujících tří let by mělo na Vysočinu přijít z Evropského sociálního fondu, jednoho ze strukturálních fondů EU, více než 50 milionů korun, a to pouze v rámci jednoho opatření operačního programu pro rozvoj lidských zdrojů. Tyto peníze budou určeny na další profesní vzdělávání. To znamená na všechno, co souvisí s celoživotním studiem zaměstnanců firem nebo nezaměstnaných, ale také s přeměnou samotných odborných škol. Ty by měly do budoucna své žáky více připravit na praktický život a orientaci v informacích a naopak vyžadovat méně memorování, poskytovat rovněž doškolení, rekvalifikace a další formy profesního vzdělávání stávajícím či budoucím zaměstnancům firem podle jejich poptávky. Kraj vypisuje granty, které na takovou podporu dalšího profesního vzdělávání brzy vypíše. Peníze ze slíbených evropských padesá-

ti milionů by tak měly dostat organizace, které připraví lektory a školitele, programy pro vzdělávání dospělých a třeba k tomu využijí i odbornosti některých krajských středních škol právě pro doškolování zaměstnanců firem. „S růstem vzdělání se přímou úměrou snižuje nebezpečí, že bude pracovník nezaměstnaný. Zároveň každý rok strávený intenzivním vzděláváním znamená v průměru o deset procent vyšší plat. To je statistika,“ vysvětluje náměstkyně hejtmána pro školství Alena Štěrbová (US-DEU) a dodává: „Zajistíme tak vlastně odlehčení sociálnímu systému. Zavedení takového způsobu vzdělávání, kdy člověk může po celý život v kratších kurzech navazovat na své počáteční vzdělávání, je pro jeho celoživotní zaměstnatelnost velmi důležité.“

Jeden z velkých projektů, který se bude o dotace z Evropské unie ucházet, je krajský záměr s názvem **Adaptabilní škola**. Střední odborné školy a střední odborná učiliště na Vysočině by podle něj měly změnit systém své práce, aby jejich absolventi získávali nejnovější poznatky o svém oboru, zároveň ale také praktický ná-

Odborné školy se učí připravit své žáky na praktický život. Své služby mohou nabídnout i podnikům pro jejich zaměstnance. Foto: Luboš Pavlíček

vod, jak se získanými dovednostmi zacházet a jak je dále rozvíjet. „Aby byli informačně gramotní, aby si uměli z té spousty informací vybrat ty správné a použitelné, domluvili se cizími jazyky a nebáli se problémů,“ popisuje Štěrbová.

Druhá část projektu spočívá v postupné přeměně některých těchto škol také na partnerské organizace pro firmy, které chtějí umožnit další odborné vzdělání svým zaměstnancům. Toho by měli využívat zejména ti zaměstnavatelé, kteří si jinak podobnou péči o své pracovníky zatím nemohou dovolit. „Nejprve je třeba

zjistit, po jakém typu vzdělání je mezi firmami poptávka, a podle toho školy mohou programy připravit,“ plánuje Alena Štěrbová.

Kraj předpokládá, že se s podobnými projekty budou o slíbené peníze ucházet i další organizace. Například města, hospodářské a agrární komory, mikroregiony, neziskové organizace a další. Přímou na odboru školství bude jeden z pracovníků všem uchazečům s jejich záměry pomáhat. Zájemem kraje je, aby skutečně většina ze slíbených padesáti milionů korun na další profesní vzdělávání zůstala na Vysočině.

Region pohledem statistiků

Vysočina • Ten, kdo žije na Vysočině, má šanci dožít se výrazně vyššího věku než obyvatelé z jiných krajů. Jihlavský zdravotní ústav vydal analýzu stavu obyvatel Vysočiny, ze které vyplývá, že je kraj mimořádně zdravým místem. Lidé se zde dožívají dokonce o rok vyššího věku, než je republikový průměr. Ve srovnání s tímto průměrem jsou na tom lidé na Vysočině také lépe z hlediska výskytu nádorových onemocnění. V republice jejich počet mírně stoupá, na Vysočině je však mezi muži třetí nejmenší výskyt nádorů, u žen v kraji se nádory dokonce vyskytují nejméně ze všech regionů ČR.

To, že je Vysočina zdravým regionem, dokládá i takzvaná naděje na dožití.

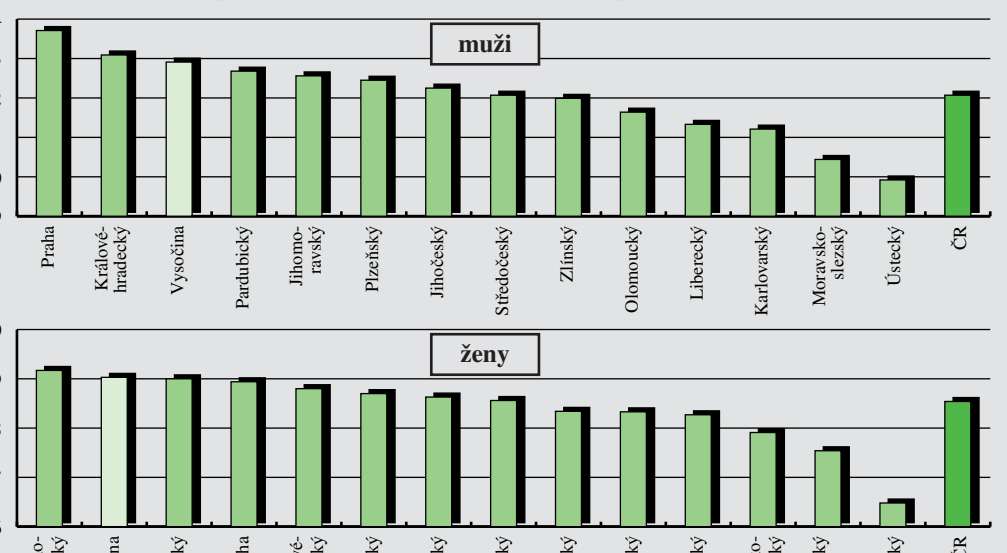
Naděje dožití při narození, nebo také střední délka života při narození, je ukazatel vyja-

dřující předpokládaný věk, kterého dosáhne člověk, který se

narodil ve sledovaném období na daném území. Tento ukaza-

tel statistici vypočítávají z tabulek úmrtnosti.

Naděje dožití při narození v krajích ČR (průměr let 2001 - 2002)

Rozhovor měsíce

Leoš Friedl: Hlavně aby sloužilo zdravotní

Sportovcem kraje Vysočina byl 11. března v Pelhřimově vyhlášen jihlavský tenista Leoš Friedl. Přinášíme ex-

kluzivní rozhovor z USA, kde Leoš Friedl právě hraje na turnajích.

Co pro vás znamená zisk titulu Sportovec kraje Vysočina?

„Titul sportovec Vysočiny mě moc potěšil, mám z toho obrovskou radost. Vážím si každého ocenění, ať v anketách, nebo když někdo přijde a řekne mi, že jsem sehrál skvělý zápas, že jsem hrál dobře. To potěší každého. Mám radost hlavně díky svým rodičům, kteří mě od začátku podporovali. Možná právě oni

mají z tohoto ocenění větší radost než já. Za všemi mými úspěchy stojí hlavně rodiče, rodina vůbec a všichni, kdo do mě vkládali bez sebemenšího tlaku všechny svoje úspory. Stranou kvůli mně šla trochu i sestra Lenka, za což se jí rovněž omlouvám, ale zároveň také děkuji. Teď na všech těch slavnostních vyhlášeních rodiče alespoň poznají, jaké je to být populární, jaká je chuť slávy. Taťka za mě cenu přebíral už potřetí. Mě samotnému toto ocenění dodává trochu víc síly a také motivace do dalších turnajů. Také mě nutí víc na sobě pracovat a v tenise se dál zlepšovat.“

Jak jste se dostal k tenisu? Kdy jste vzal poprvé do ruky raketu?

„S tenisem jsem začínal u nás na dvoře asi v sedmi letech pínkáním o stodolu a garáž. Bohužel

tam byla i okna a tak taťka chodil každý druhý den ke sklenáři. Později už je nechával rozbitá, protože věděl, že by se asi nedo-platil. Trénoval jsem také v Dušejově na pískovém kurtu. Od osmi let jsem začal jezdit do tenisové školy na Spartak. Mamka na mě vždycky po práci počkala na autobusovém nádraží v Jihlavě a spolu jsme šli na tenis.“

Zkoušel jste i jiné sporty? Kdy vás napadlo se tenisem žít?

„Samozřejmě jako každý vesnický kluk jsem dělal všechny sporty, naše vesnice a náš ročník byly velice sportovně založené. Hráli jsme nejvíce fotbal, ho-

kej, bendy hokej a jezdili jsme i cyklistický Závod míru ve vesnickém podání z jedné dědiny do druhé. Udělali jsme si trikoty a podle vítězů a vrchařských premií jsme si je oblékali. Výjimkou nebyl ani nohejbal a volejbal, prostě povedená sportovní vesnice, každý den od odpoledne až do setmění. Žít se tenisem mě napadlo kolem 18. roku, když jsem po Česku občas někde dostal nějakou tu kačku. Najednou se to zlepšovalo a zlepšovalo.“

Co považujete za svůj největší tenisový úspěch a co za největší propadák?

„Největším úspěchem je ur-

čitě vyhraný mix na Wimbledonu 2001 a pak také to, že jsem se vůbec dostal tam, kde jsem. Hráť největší a nejlepší turnaje na světě ve svém oboru je prostě paráda! A největší propadák? Asi začátek sezóny 2002, kdy jsem půl roku nevyhrál pořádný zápas.“

Jak často trénujete?

„Jak kdy. Na turnaji, pokud je člověk v soutěži, je to tak hodinka až dvě denně, v přípravném období na sezónu minimálně tři hodiny tenisu a dvě hodiny mimo, to je třeba fotbal, běh, nebo posilovna. Jsem spíše tréninkovější typ, trénuju se baví.“

Proti komu se vám hraje dobře a kterého soupeře nemáte rád?

„Asi nejlepší je hrát proti top hráčům, protože člověk nemá co ztratit a může hrát uvolněně. A proti komu ne? To asi proti Če-

chům, protože se všichni dobře známe a víme, na koho co platí.“

Čím se bavíte ve volném čase?

„Volno nejraději trávím s přítelkyní. Na turnajích v Americe miluju golf, na který se chystám i teď. Jinak si odpočinu jakýmkoliv druhem sportu, takže i aktivním sportem odpočívám a relaxuji.“

Máte naplánovanou budoucnost? Jak dlouho se chcete tenisem žít?

„Určitě bych chtěl ještě pár roků hrát minimálně na úrovni, na jaké hraji teď, ale raději i výše. Určitě pro to budu dělat hodně, u nás už je hodně starších hráčů, kteří by mohli skončit, a tak se možná naskytne šance dostat se výše na žebříčku. Určitě chci hrát minimálně do 30 let, ale vše záleží i na zdraví a výsledcích. Hlavně aby zdravotní sloužilo, to je nejdůležitější.“

Železnice připravuje brzké opravy přejezdů

Rychlé příměstské vlaky dopraví zaměstnance z Třebíčska do průmyslových zón u Jihlavy a Havlíčkova Brodu

Vysočina • Železnice na Vysočině se teď rychle mění. Brzy přibudou pohodlnější nádraží, rychlejší spoje a bezpečnější přejezdy. Na takových stavbách spolupracují České dráhy s krajem.

Dráhy a kraj hledají přejezdy, které jsou řidičům nebezpečné. V této souvislosti připravují opravu přejezdu v Kostelci, Horní Vilimčí a Lipě. Kostelecký přejezd by měl být hotový nejdříve, protože se celá silnice z Jihlavy do Telče, na které leží, bude letos také opravovat. Na nechráněných přejezdech by mělo přibýt 45 nových světelných výstražných zařízení.

V Třebíči by mělo nádraží dostat novou tvář a lepší bude také příjezd autem. Kromě nové silnice k nádraží zde vyroste i parkoviště.

Z vlaku blíž k městu by to měli mít lidé v Jihlavě. Oprava železniční stanice Jihlava-město bude znamenat vybudování nových nástupišť, odbavení pro cestující,

nového parkoviště před budovou a nové silnice s městskou dopravou poblíž. Opravu hlavního nádraží má krajské město přitom už dva roky za sebou, vylepší se ale prostory před budovou. Podobné to bude v Havlíčkově Brodě, zde se ale připravuje navíc společná budova nádraží vlakového s autobusovým, které bude poblíž.

Lidé přestali jezdit vlakem, přesešli na auta a na stavu silnic už je to znát.

V Příbyslavi dokončí dráhy opravu železniční stanice, to bude znamenat nová nástupiště, podchody a zčásti opravené budovy.

Dráhy chtějí zavést příměstskou dopravu mezi Třebíčí, Jihlavou a Havlíčkovým Brodem. Takové vlaky umožní každodenní dopravu za zaměstnáním například z Třebíčska do průmyslových zón v Jihlavě a Havlíčkově Bro-

dě. „Počátkem devadesátých let začal prudký přechod cestujících z dráhy na silnice a výsledek je po patnácti letech na silnicích vidět,“ vysvětluje zájem kraje o železniční náměstek hejtmana pro dopravu Petr Pospíchal (ČSSD) a dodává: „Kraj jako vlastník většiny silniční sítě na svém území proto logicky uvažuje o převodu alespoň části dopravy zpět na koleje, aby tak částečně ulehčil přetíženým silnicím.“

Nová i tradiční krajská města mají navíc zájem na vzájemném propojení rychlou železnici. Mezi Brnem a Jihlavou dráhy připravují elektrizaci trati, a to i s napojením na Třebíč. Elektrifikace trati by měla zajistit, že vlaky mezi těmito městy pojedou stejně rychle jako autobusy. Velkou akcí je také obnovení dráhy mezi Slavonicemi a rakouským městem Fratres. Osmkilometrový úsek přispěje k lepší spolupráci obou příhraničních regionů a samozřejmě k tu-

ristické atraktivitě. Podobný cíl má také nová zastávka Telč-město na trati Kostelec – Slavonice. Ta přiblíží historické jádro Telče

turistům, kteří sem přijedou vlakem. „Takové stavby a opravy by podle mínění Českých drah i kraje Vysočina měly přispět nejen k za-

stavení odlivu cestujících z dráhy, ale především k návratu významnějšího objemu nákladní přepravy na koleje,“ dodal Pospíchal.

Železnice na Vysočině nabízí i takové technické skvosty, jakým je úzkokolejka u Kamenice nad Lipou. Foto: Luboš Pavlíček

Střední školy čeká sloučení

Vysočina • Ředitelé šesti středních škol, které se ke konci školního roku sloučí, budou svá místa obhajovat v konkurzech. Dalších 12 konkurzů vyhlásí kraj na místa těch ředitelů, kteří jsou ve svých funkcích více než pět let. Školy, které tyto změny čekají, jsou Obchodní akademie a Integrovaná střední škola obchodu a služeb v Havlíčkově Brodě, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště lesnické, doprav-

ní a služeb v Novém Městě na Moravě, v Pelhřimově Střední odborné učiliště a konečně Gymnázium a Střední odborná škola v Moravských Budějovicích. Jednoho ředitele mají mít na Třebíčsku také Střední zdravotnická, zemědělská a ekonomická škola a Vyšší zdravotnická a Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště stavební.

Čím méně peněz dávají školy na administrativu, tím více zbyde na kvalitní výuku. Foto: Luboš Pavlíček

Památkový ústav zřídí na Vysočině pobočku Stavba marketu

Vysočina • Další z řady institucí, které by měly mít v krajích své pobočky, je Národní památkový ústav. Hlavně novým krajům prý profesionální památkáři chybí. Generální ředitel Národní-

ho památkového ústavu Jiří Kotlík na minulém setkání s řediteli krajských úřadů řekl, že v nových krajích nejprve zřídí detašovaná pracoviště. „Administrativa narůstá, ale našim úkolem je snižovat

počty zaměstnanců, což jsou dvě naprosto neslučitelné věci. Podle mého názoru je však zřízení samostatných regionálních pracovišť reálné a právně možné,“ uvedl Kotlík.

Třebíč • Ke konci roku hodlá rakouský investor zřídit 400 pracovních míst v první části nákupního a zábavního centra u Stříteže na Třebíčsku. Stavět začne v létě a dokončit by jej chtěl příští rok.

Na webu budou aktuální údaje o sjízdnosti silnic v našem kraji

Jihlava • Budovy přístupné vozíčkářům a aktuální stav silnic na Vysočině. To jsou další informace na webových stránkách kraje, brzy všem přístupné také díky penězům z Evropské unie.

Seznam bezbariérových míst na Vysočině začal kraj ve spolupráci s vozíčkáři vytvářet už loni a na krajských stránkách tak už funguje. Výběr přitom dělali sami handicapovaní. Letos by se databáze měla propojit s národním registrem takových míst.

Krajští informatici dnes také připravují na webových stránkách oddíl, který bude shromažďovat údaje o sjízdnosti silnic, jejich momentálním sta-

tu a uzavírkách. Časem by se měly tyto informace propojit i s informačním systémem záchranářských vozů.

Nejen na tyto projekty kraj letos získal příspěvek bezmála 700.000 korun z Evropské unie. Vysočina je totiž členem projektu Prelude, který sdružuje devět regionů z různých evropských států a mapuje záměry z oblasti informatiky v celé Evropě. Projekt slouží Evropské komisi jako podklad pro rozvoj programu vědecké a technické spolupráce a skončí na jaře příštího roku. Loni kraj v rámci tohoto projektu pořádal i konference a školení pro informatiky.

vat počty zaměstnanců, což jsou dvě naprosto neslučitelné věci. Podle mého názoru je však zřízení samostatných regionálních pracovišť reálné a právně možné,“ uvedl Kotlík.

Jak to vidím já

Názor zastupitele Josefa Bulušky (SNK) na péči o kulturní památky v kraji

Bohatství naší země tkví především v množství památek různé historické a kulturní hodnoty a významu. Po roce 1989, kdy se naše země více otevřela světu, vyvstala potřeba věnovat zvýšenou péči jejich údržbě, opravě a rekonstrukci.

Je třeba říci, že právě památky se podílejí nejvýznamněji měrou na finančním zisku z cestovního ruchu a přinášejí do státní pokladny významnou sumu peněz. Dalo by se očekávat, že vzhledem k jejich významu, půjde zpět do jejich obnovy tomu odpovídající výše finančních prostředků. Opak je však pravdou. Ministerstvo kultury ČR má každoročně k dispozici na pokrytí požadavků v jednotlivých programech, jako jsou Program regenerace MPR a MPZ, Program záchran architekttonického dědictví, Program obnovy movitých památek aj., velmi nízkou finanční částku a musí provádět značnou korekci těchto požadavků.

Velmi si cením čím dál vstřícnějšího přístupu krajských orgánů k podpoře obnovy památek, což se promítá ve stále se zvyšující výši dotací na jejich opravu a v odsouhlasení systémové a trvalé podpory ve výši 1 milionu korun městům, na jejichž území se nacházejí památky zařazené na seznamu kulturního dědictví UNESCO. Významná je i finanční spolučinnost měst a obcí. Nezodpovězenou otázkou ale zůstává, jak dlouho a v jaké výši se budou moci města a obce ještě vzhledem k zvyšujícím se ostatním neovlivnitelným výdajům na tomto podílet.

Jihlavu čekají oslavy vstupu do Evropy

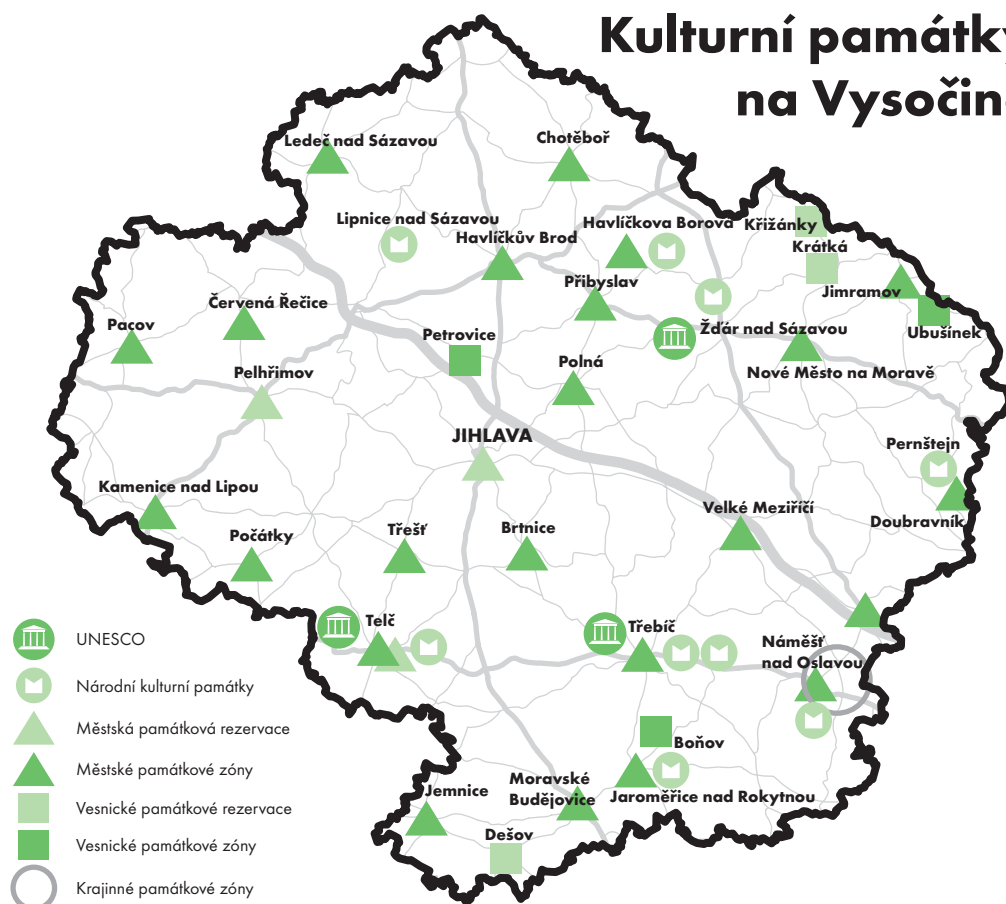
Vysočina • Dvoudenní oslavy vstupu České republiky do Evropské unie připravuje kraj Vysočina a město Jihlava. Program s názvem Dobrý den, Evropo, který obsahuje výstavy, koncerty i chari-

tativní akce, začne v pátek 30. dubna a skončí v sobotu 1. května. Lidé budou mít otevřené dveře na krajský úřad i magistrát, pelhřimovské Muzeum rekordů a kuriozit představí některé exponáty,

barmani své umění v přípravě nápojů. Komorní filharmonie Vysočiny společně s pěveckým sborem Melodie v pátek přednesou hymnu EU, Beethovenovu Ódu na radost a večer zakončí ohňostrojem.

Představujeme kraj a krajský úřad

Kulturní památky na Vysočině

Odbor kultury a památkové péče

Odbor kultury a památkové péče je jedním z odborů krajského úřadu, s jehož činností se mohou občané kraje každodenně setkat. Kraj sám je zřizovatelem, to znamená jakoby vlastníkem a správcem čtyř muzeí, tří galerií, jednoho hradu, divadla a knihovny. O těch musí mít přehled a snaží se, aby byly co nejlepší a přitom nejhospodárnější.

K tomu je na Vysočině dalších 60 muzeí a galerií, 80 divadelních spolků, 612 knihoven, 40 folklórních souborů a dalších organizací, pro které je odbor kultury a památkové péče zpracovatelem kulturní koncepce kraje, vyhledávatelem nejruznějších grantů, společně s nimi při pořádání akcí a vůbec všestranným pomocníkem.

Vlastníkům kulturních památek poskytuje příspěvky na jejich obnovu, také vyhledává granty, metodicky řídí památkáře v obcích, vykonává dohled nad opravami památek a rozhoduje při

některých sporech, které se mohou mezi vlastníky památek a samotnými památkáři objevit.

Za uplynulá dva roky odbor kultury a památkové péče vyhlásil tři grantové programy, zaměřené na regionální neprofesionální kulturu, vydavatelskou regionální činnost a obnovu muzejních a galerijních expozic. Ročně rozdělí další zhruba půlmilion jako přímou podporu regionálních postupových a národních přehlídek neprofesionálního umění.

Letos čeká odbor kultury například zpracování grantů Klenotnice Vysočiny, Paměťihodnosti Vysočiny, Edice Vysočiny a Regionální kultura. To jsou granty, které pomáhají při obnově muzeí a galerií, opravách kulturních památek, vydávání místní literatury a pořádání kulturních akcí. Odbor bude také zajišťovat putovní výstavu O. Štáfela a další výstavy. Připravuje se také vydání reprezentativní knihy o kraji, kde je odbor kultury tím, který dodá podklady a pak na tvorbu knihy dohlídí.

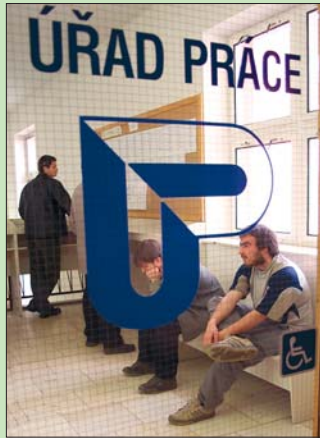
Co se děje v kraji

Nezaměstnaných ubývá

Vysočina • Nezaměstnanost v našem kraji v únoru mírně klesla. Bez práce je zde 25.520 lidí. Tradičně nejvíce na Třebíčsku, nejméně na Pelhřimovsku. Podle odborníků by měla nezaměstnanost klesat i nadále díky zahájení sezónních prací.

Oproti celorepublikovým číslům je na tom Vysočina s 9,8 procenty nezaměstnaných o 1,1 procenta lépe. Pokud ale v kraji porovnáme letošní a loňský únor, zvýšil se za rok počet nezaměstnaných téměř o celé procento.

Na Třebíčsku, tedy v regionu s nejvyšší nezaměstnaností, klesl počet nezaměstnaných o dvě desetiny na 14,9 procenta. Pelhřimovsko průměr kraje vždy vylepšuje, zde se ale v únoru nezaměstnanost zvýšila o jednu desetinu na 6,2

procenta. Na Jihlavsku, Žďársku a Havlíčkobrodsku zůstal počet nezaměstnaných stejný jako v lednu. Na Jihlavsku únorová míra nezaměstnanosti činila 8,2 procenta, na Žďársku 9,4 procenta a na Havlíčkobrodsku 8,6 procenta.

Soutěže hasičů vychovávají odborníky

Vysočina • Lepší vybavení a ulehčenou práci budou mít letos dobrovolní hasiči na Vysočině. Od kraje dostanou příspěvek přes pět milionů korun, což dokonce výrazně přesahuje dotaci, kterou hasiči dostávají od státu.

Největší část pětimilionové částky kraj rozdělí na údržbu techniky a odbornou přípravu hasičů těchto sdružení, která mají státem a krajem stanovené, za jak dlouho

mají k požáru dorazit. „Musí mít tedy smlouvy se zaměstnavateli, kteří je v případě potřeby uvolní z práce, platí se náhrady výdělků a podobně,“ popisuje využití peněz předseda bezpečnostní komise krajské rady Pavel Maslák (nezávislý).

Necelý milion pak hasiči dostanou na nejrůznější soutěže a závody. „I ty patří ke kvalitní přípravě na skutečné zásahy,

a proto je podporujeme,“ vysvětluje Maslák. Další bezmála čtyři miliony dostane letos kraj pro dobrovolné hasiče na Vysočině ze státního rozpočtu. Z těch zaplatí mzdy a pojistné hasičům, kteří slouží pohotovosti nebo dokonce pracují na plný úvazek, odborná školení a také výjezdy mimo obec, ke kterým dobrovolníci zavolají profesionální jednotky. „Tím pomáháme ob-

cím částečně vracet zpátky vynaložené peníze,“ vysvětlil Pavel Maslák.

Na Vysočině působí celkem 971 sborů dobrovolných hasičů, 12 moravských hasičských jednot, 164 dětských a 35 dorostoveckých kolektivů. „Vysočina byla prvním krajem v České republice, který ze svého rozpočtu začal podporovat dobrovolné hasiče v obcích,“ uvedl Maslák.

Krajští vojáci se poprvé sešli

Jihlava • Dobrovolní vojáci 191. krajské roty aktivních záloh se poprvé sešli 20. března v jihlavských kasárnách. Útvar má mít 150 mužů, zatím se jich přihlásilo 90. Dobrovolní vojáci mají zasahovat hlavně při živelních pohromách a nebo při válečném ohrožení, kdy budou sloužit jako posila integrovaného záchranného systému.

Nezisková organizace Sdružení Krajina kosí mokré louky a chrání mravence

Sdružení Krajina patří mezi neziskové organizace zabývající se aktivní ochranou přírody. Pokud někde při svých letních toulkách ve Žďárských vrších potkáte party nadšenců, jak kosí podmáčené louky, bude se pravděpodobně jednat o spolupracovníky Sdružení Krajina. V letošním roce organizuje Krajina kosení na téměř 130 ha. Trvale podmáčené louky jsou většinou podrostlé rašelínkem, a ten má úžasnou schopnost absorbovat obrovské množství vody a tu potom postupně uvolňovat. Pokud se o louky ne-

pečuje, dochází k zarůstání nežádoucími druhy rostlin. Sdružení Krajina pečuje také o lesní mravence, provádí ochranu mravenišť a realizuje případné odsuny. Ekovýchovné pracovníky můžete potkat ve školách a v sezóně ve středisku ekologické výchovy Krajinka na staré rychtě v Krátké u Sněžného, kde mohou strávit školáci zajímavý den nebo i týden.

Kontakt:

Sdružení Krajina, Počitky 3, 591 01 Žďár nad Sázavou, tel. 566 650 717, 728 563 162

Anketa

V obcích a ulicích měst jsme se v minulých dnech ptali: Co je na Vysočině nejlepší?

Pocházím z jižní Moravy a na Vysočině nebydlím dlouho. Přesto se mi líbí klidné vysočinské prostředí se zdravým povětrím a dobrými lidmi.

Brigita Z., Radošov

Jedím s babičkou a dědou na Telčsku na chatu a tam je poblíž ranč, kde mají koně. Chodím za nimi a můžu na nich jezdit.

Lenka D., Jihlava

Keře na stránkách na jaře, rybníky v létě, houby na podzim a lyžování v zimě. To by bylo prima, jenže mám pocit, že je tady

tři dny léto, tři dny zima a zbytek roku syčravo a bláto. Ale stejně bych nechtěla žít jinde.

Dita Ch., Jihlava

Přírodní krásy, architektonické památky, je to kraj, do kterého jezdí i lidé z jiných koutů naší vlasti za kulturním vyžitím, a to nejen do Telče, ale tře-

ba i do Jaroměřic nad Rokytnou, Jihlavy nebo Humpolce.

Eva M., Jihlava

Procestoval jsem půl Evropy, ale nejvíce se mi líbí ve městě, ve kterém jsem se narodil a bydlím celý život. Vysočina má své kouzlo, které nelze pominout.

Karel N., Velké Meziříčí

Ohlasy čtenářů

Ne všichni lidé z nějakého důvodu odebírají regionální placené noviny. Zaslouhou vašich novin mají všichni stručný přehled o dění v celém kraji – a bez placení.

Milada Bartošová, Pavlov

Pardubice a přiznám se vám, že jsme novému kraji nevěřili. Začíná se to u nás měnit a časopis k tomu velmi přispěl.

Miloslav Bouška, Stružnice

Líbí se nám, manželce a mně, měsíčník Kraj Vysočina. Byli jsme mile překvapeni, i když první číslo nám nedošlo. Škoda. Bydlíme na samé hranici kraje

Vaše noviny jsou velice zajímavé, protože zahrnují široké spektrum dění v celém našem krásném kraji. K takovým informacím z různých oborů se člověk nikde jinde nedostane.

Marie Lauschová, Kadov

Inzerce

Nové Životní pojištění s Filipem

- **EKONOMIK**
...spořicí životní pojištění
- **FILIP PLUS**
...výhodné a bezpečné, podle vašich představ
- **FILIP VARIANT**
...životní pojištění připravované společně s partnerem MSBI

...S PODPOROU STÁTU

Soutěž o 100 zájezdů na ME ve fotbale!

 Kraj Vysočina

Kraj Vysočina a Statutární město Jihlava
Vás srdečně zvou na akci

Dobrý den, Evropo!

Oslavy vstupu České republiky do EU

Pátek 30. 4. 2004

sídlo kraje Vysočina, Žižkova 57, Jihlava 9:00 – 17:00 hod.

Den otevřených dveří sídla kraje Vysočina

9:00 Vernisáž výstavy Malá velká Vysočina
9:15 Hra v kostky, zahájení charitativní sbírky ve prospěch Klubu Úsměv
Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí
9:30 Barmanská Euro show, ochutnávka modroztlutých nápojů
10:00 Agentura Dobrý den a její kuriozní svět Vysočiny
14:00 Beseda o EU aneb zeptejte se, dokud je čas
15:30 Barmanská Euro show, ochutnávka modroztlutých nápojů
16:00 Poselství Vysočiny Evropě

Celodenní program:

Hudební vystoupení Smyčcového orchestru ZUŠ Jihlava, přehlídka výjimečných lidských dovedností s přívlastkem „...nej z Vysočiny“ (exponáty z Muzea rekordů a kuriozit Pelhřimov, které vznikly na území kraje Vysočina – např. obří zubní kartáček, kuchyňské nádoby nebyvalých rozměrů, obří šatní ramínko a další), zábavný program pro malé i velké (euro soutěže o zajímavé ceny, výcvik nových euro úředníků a další), prohlídka sídla kraje Vysočina s průvodcem, obří poštovní schránka na vzkazy do EU, evropský stánek.

Masarykovo náměstí Jihlava

16:00 Malá dechová hudba VYSOČANKA Brtnice
17:00 Smyčcový orchestr ZUŠ Jihlava
17:30 Jazzová skupina ZUŠ Jihlava
18:00 Komorní filharmonie Vysočina
18:30 Vystoupení hejtmana kraje Vysočina Františka Dohnala a primátora Statutárního města Jihlavy Vratislava Výborného
18:40 Jihlavský smíšený pěvecký sbor Melodie

Do Evropy na koštěti, aneb přijďte s námi oslavit čarodějnice

19:00 Koncert Petry Černocké – Saxana dětem, zábavný pořad plný písniček a soutěží
20:00 Soutěž o nejošklivější evropskou čarodějnicí, soutěže pro děti
21:30 Komponovaný ohňostroj

Sobota 1. 5. 2004

Den otevřených dveří jihlavské radnice 9:00 – 11:00 hod.

Masarykovo náměstí Jihlava

8:30 Promenádní koncert velkého dechového orchestru TUTTI ZUŠ Jihlava
9:30 Mažoretky - Klub tanečních sportů Jihlava
9:45 HOTCH - POTCH
10:15 Aerobik - Klub sportu Jihlava
10:20 Sportovní gymnastika - TJ Sokol Bedřichov
10:25 Rock'n'roll - Elvis klub Jihlava
10:45 Klub 80
11:00 Akrobacie - Gloxi club TJ Sokol Bedřichov
11:10 Aerobik - M. Ruchařová
11:15 Rock'n'roll - Gym Beam Jihlava
11:30 Latinsko-americké tance - TK Chrisstar Jihlava
11:40 Folklorní soubor Jeřábinka, Šípek, Pramínek, Dřeváček, Horácký soubor písní a tanců Vysočan

Programem na Masarykově náměstí bude provádět Milan Řezníček

Doprovodný program na Masarykově náměstí:
Výstava veteránů - automobily, motocykly - Veterán klub Úsobí
Ukázka nových předváděcích vozů regionálních autosalonů
Občerstvení zajištěno

Změna programu vyhrazena

PLASTIKOV S.R.O. JIHLAVA

• VÝROBA • MONTÁŽ • ODBORNÝ SERVIS •

PLASTOVÁ OKNA
zasklená izolačním dvojsklem U=1,1

DVEŘE

GARÁŽOVÁ VRATA

• PARAPETY
• ROLETY
• ŽALUZIE
• SÍTĚ DO OKEN

VYNIKAJÍCÍ TEPELNÉ
IZOLAČNÍ VLASTNOSTI
PĚTIKOMOROVÉ PROFILY
ZA CENU TŘÍKOMOROVÝCH

ZIMNÍ SLEVY
až 35%
doprava oken zdarma

**SPECIALISTA NA VÝMĚNU OKEN
V PANELOVÝCH DOMECH!**
včetně lištování a zednického zapravení

TO JE ONO!

JIHLAVA – tel./fax: 567 311 311, mobil: 608 820 839
Mlýnská 72, 586 01 JIHLAVA, e-mail: info@plastikov.cz, www.plastikov.cz

**VÝRAZNÁ PODPORA
SEXUÁLNÍCH FUNKCÍ**

Eregma power - účinný přírodní prostředek.

- Výrazně podporuje erekci a sexuální žádostivost.
- Působí proti impotenci, frigiditě a neplodnosti.
- Zlepšuje sexuální prožitok obou partnerů.
- Celkově regeneruje a omlazuje organismus.
- Kladně působí na psychický i fyzický stav.
- Vhodné pro muže, ženy, sportovce.
- Nemá nežádoucí účinky. Schváleno MZD ČR.

Cena 585 Kč za balení 100 tablet.

Regenerační kúra je 2 balení.

**ZVĚTŠENÍ
A ZPEVNĚNÍ POPRSÍ**

přírodní cestou bez vedlejších účinků.

- Herbust - přírodní prostředek z 8 bylin.
- Působí na vyrovnaní hormonální nerovnováhy.
- Velmi účinně pomáhá při nepravidelném menstruačním cyklu, bolestivé menstruaci, při přechodových potížích, kladně působí též na psychiku a celý ženský organismus.
- Bezpečně zpevňuje a zvětšuje poprsí.
- Schváleno MZD ČR.

Cena 1220,- Kč za balení 180 kapslí.

Přípravky zakoupíte v největším internetovém obchodě s produkty pro zdraví a krásu www.prozdravi.cz a na telefonu 469 620841.

 BOSCH DIESEL

Výroba komponent nejnovějších, elektronicky řízených, vysokotlakých vstřikovacích systémů pro vznětové motory osobních i užitkových automobilů.

Bosch Diesel s.r.o., Pávov 121, 586 06 Jihlava
tel.: 567 581 111, fax: 567 230 679, www.bosch.cz

Konkurzní komise Obce POLNÍČKA vyhláškou MŠMT č. 72/2003 Sb. konkurzní řízení na funkci ředitele/ky Základní školy Polníčka, okres Žďár nad Sázavou

Přihlášky do 9. 4. 2004

Bližší informace na tel.: 566 622 862
e-mail: obec@polnicka.cz

INZERCÍ V MĚSÍČNÍKU

 Kraj Vysočina

OSLOVÍTE NEJSÍRŠÍ OKRUH OBYVATEL TOHOTO KRAJE

Inzerční poradci:
Ing. Zdeněk Vyoral
(Jihlava + Třebíč)
tel./fax: 567 303 415, tel.: 721 459 988
e-mail: ajtanah@volny.cz

Oldřich Vácha
(Pelhřimov, Žďár n. S., Havlíčkův Brod)
tel.: 776 244 439
e-mail: o.vacha@quick.cz

OČNÍ OPTIKA

Křepela - nová provozovna: Kosmákova 24, Jihlava
PO - PÁ 8,00 - 17,00

Zavaděcí ceny = - 15%

Ke každým brýlím pevné pouzdro zdarma a navíc drobné opravy a čištění ultrazvukem také zdarma.

 Kolping ABS spol. s r.o.

DOPRODEJ

POSLEDNÍCH 6 PARCEL
v obytném souboru Klafárek ve Žďáře n.S.

Velikost parcel od 428 m², cena 1000 Kč za 1 m²

Bližší informace na tel.: 566 621 878, 566 621 238

 SILNICE HEJDA S.R.O.

www.silnicehejda.cz

JIHLAVA - 723 33 11 21
PELHŘIMOV - 602 133 742

- 39x SKLÁPĚČ TATRA, DAF 8x4, návěsy NS 1
- NADMĚRNÉ PŘEPRAVY AŽ DO 38 TUN
- AUTOJEŘÁB AD 28, 4x UDS 114
- ZEMNÍ PRÁCE, ZASILATELSTVÍ, SPEDICE

EURO e-mail: eurojordanzdard@tiscali.cz

JORDAN S.R.O. **PLASTOVÁ OKNA**

NAJDETE NÁS ZDE: **Žďár nad Sázavou**
Brodská 1836/8
tel./fax: 566 630 380
mobil: 724 065 438

NABÍZÍME:

- žaluzie
- rolety
- sítě proti hmyzu
- vnitřní i vnější parapety
- zednické zapravení
- garážová vrata

SLEVA

35%

ZDARMA:

- měření
- demontáž
- montáž

PROFIL 5-komorový

Včetně skla K=1,4 ve standard nadčasový design

Nepatrné navýšení při použití skla s K=1,1 W/m²K
(Doporučujeme především při výměně oken u starších domů)

Mikroventilace oken (ovládání klikou nastavení 4. polohy)
5-letá záruka na výrobky

 Srdece na dlani

Prezentace práce sociálních zařízení kraje Vysočina pod záštitou Marty Matějkové, radní kraje Vysočina

SRDCE NA DLANI

2. duben 2004 sídlo kraje Vysočina, Žižkova 57, Jihlava

Program:

10:00 hod. Zahájení
Vystoupení skupiny mažoretok z Mostu
Hudební a pěvecké vystoupení souborů: Diagnostický ústav sociální péče Černovice, Domov důchodců Třebíč - Koutkova, Ústav sociální péče Křižanov, Domov důchodců Náměšť nad Oslavou, pěvecký sbor zaměstnanců a dobrovolníků Domova důchodců Merenhof (Maarsen, Holandsko) a další
Polybová cvičení s hudbou: Domov důchodců Proseč - Obořiště
Obrazové prezentace sociálních zařízení kraje Vysočina budou doplněny ukázkami zájmové činnosti

13:00 hod. Závěr

 Kraj Vysočina

POZVÁNKA

Města se letos většinou zadluží

Rozpočty měst musí unést i náročné dopravní stavby, jakou je například loni dokončený kruhový objezd v Jihlavě. Foto: Luboš Pavlíček

Vysočina • Největší města Vysočiny budou letos utrácet víc, než si vydělají. Schodky v rozpočtech ale většinou zaplatí úsporami z minulých let. Půjčky od bank si totiž prý

vezmou jen na ty akce, na které zároveň získají evropské peníze. Rozpočet Havlíčkova Brodu letos počítá se schodkem 53 milionů, celkové příjmy jsou 381 mili-

onů korun. Z minulá přitom zbývá něco kolem 40 milionů, na zbytek si město vezme úvěr. O něm bude zastupitelstvo rozhodovat v druhém pololetí.

Rozpočet krajského města počítá s příjmy 822 milionů. Do naplánovaných výdajů bude chybět 62 milionů. Začátkem tohoto měsíce se jihlavské zastupitelstvo zabývalo výsledky hospodaření. Přebytek má uhradit polovinu letošního schodku.

Pelhřimov letos plánuje příjmy přes 300 milionů korun. Asi 20 milionů, které chybějí na pokrytí výdajů, uvolní z přebytku minulých let. Město bude ještě dva roky splácet čistímu odpadním vod a opravu hotelu Křemešník, přesto patří k nejméně zadluženým městům v kraji. Pokud si letos vezme půjčku, bude to na stavbu domova důchodců nebo bazén.

Také Třebíč posílí letošní rozpočet 22 miliony z finančních rezerv. Rozpočet města počítá s příjmy 560 milionů korun. Plánuje úvěr na opravu kanalizace, protože právě na tyto účely dostane také peníze z evropského fondu ISPA. Žďár nad Sázavou si půjčí 15 milionů korun na opravu silnic. Úvěr pokryje schodek rozpočtu, který počítá s příjmy ve výši 451 milionů.

Silnice ničí přetížená auta, řešením je namátkové vážení

Vysočina • Válku příliš těžkým kamionům, po kterých na silnicích zůstávají koleje a vlny, vyhlásil kraj. V létě vzniknou první dvě místa, kde se budou nákladní auta vážit. Přetížené vozy čeká pokuta ve správním řízení.

Podle informací kraje je největší problém s místními dopravicí, kteří auta přetěžují hlavně kamením a dřevem. Vážicí místa budou stabilní a řidiči rychle zjistí, kde jsou. Přesto prý mají mít spíše preventivní funkci. Kraj si chce ale půjčit od ministerstva dopravy také mobilní váhu a zvažuje, že ji časem i zakoupí. Vybudování stabilních vah přijde přibližně na milion korun, provoz bude zajišťovat policie a krajští úředníci.

Hřiště budou dostupnější

Vysočina • Rekreační sportovci budou možná moci brzy na jinak nepřístupná školní hřiště, která jsou v majetku kraje. Krajské školy, které otevřou svá hřiště, kury a tělocvičny pro veřejnost, totiž mohou od kraje dostat příspěvek až 100 tisíc korun. Pokud bude škola příspěvek chtít, měla by o peníze požádat krajskou radu. Ta si vymíní, aby otevření sportoviště podpořila obec a informovala o tom v místních novinách, na vývěsce, v obecním rozhlase nebo jiným způ-

sobem, na který jsou místní zvyklí.

„Chci zdůraznit, že to nevyklučuje, aby škola tato sportoviště pronajímala. Není tím tedy zaručena bezplatnost přístupu, chceme totiž, aby se naše organizace chovaly efektivně. Na druhou stranu si uvědomujeme, že se někde nedá nasadit komerční nájemné. Náš příspěvek je právě na dotování tělovýchovy především dětí, neziskových organizací a podobně,“ vysvětlil náměstek hejtmána Miloš Vystrčil (ODS).

Desítky škol projdou opravou

Vysočina • Nové topení pro budoucí lesníky a zemědělce v Novém Městě na Moravě a Havlíčkově Brodě, sociální zařízení na jihlavské průmyslovce. Na takové opravy ve školách letos kraj uvolní přes 100 milionů korun.

To je ještě o 23 milionů vyšší částka než loni. Už začátkem března krajští radní zadali první letošní veřejné zakázky, letos přitom bude oprav 77.

Střední odborné učiliště lesnické v Novém Městě na Moravě získá prakticky nové ústřední topení v několika objektech. Kompletní výměna radiátorů vytápění čeká také Střední zemědělskou školu v Havlíčkově Brodě. Hygienicky naprosto nevyhovující sociální zařízení z 50. let minulého století nahradí nové ve Střední průmyslové škole v Jihlavě. Jihlavská SPŠ textilní získá novou elektroinstalaci.

Dobré e-sloužby má Ždírec

Vysočina • Okříšky, Třebíč a Ždírec nad Doubravou. Spojuje je internet, tedy spíš vítězství v krajském kole soutěže Zlatý erb o nejlepší webové stránky měst a obcí.

Porota prohlásila, že Ždírec nad Doubravou na Havlíčkověbrodsku poskytuje občanům prostřednictvím webových stránek nejlepší služby. Ocenila zejména možnosti vybrat si a objednat oběd ve školní jídelně. Krajská porota ocenila devět měst a obcí ze 45 přihlášených. Při hodnocení hrála kromě obsažnosti, aktuálnosti

a výtvarného zpracování roli také dostupnost stránek například pro zrakově postižené občany. Letos poprvé porota vybírala i nejlepší služby, které obce a města na svých stránkách poskytují občanům, například přehled turistických tras nebo informace z kamer na lyžařských sjezdovkách.

Třebíč a Okříšky reprezentovaly Vysočinu v celostátním kole. Jeho vítězové byli vyhlášeni na konferenci Internet ve státní správě a samosprávě v Hradci Králové 29. a 30. března, tedy těsně po uzavření tohoto čísla.

Odpad z nemocnic se důkladně zneškodní jedině spálením

Vysočina • Kraji nebudou brzy stačit spalovny odpadů. Podle nového plánu odpadového hospodářství se totiž nebezpečný a biologický odpad z nemocnic musí ničit spálením, a tak mají přibýt nová zařízení.

Radní pro životní prostředí Ivo Rohovský (ODS) říká, že problém také bude s likvidací autovraků, tříděním odpadů a omezením skládek. „Kraj bude letos vyhlášovat druhé okolo grantu na podporu třídění,“ prohlásil Rohovský a dodal, že o spolupráci na podpoře této problematiky jedná také se soukromou firmou.

Plán odpadového hospodářství kraj zpracoval s výhledem na deset let proto, aby našel právě taková problémová místa a způsob, jak je odstranit. Součástí plánu je i závazná vyhláška, která řekne, jak bude za deset let odpadové hospodářství v kraji vypadat.

Nemocnice bez dalších dluhů

Vysočina • Všechny organizace, které spravuje kraj, mají letos hospodařit bez dluhů. Shodují se na tom krajští radní.

Kraj spravuje nemocnice, zdravotní záchranné služby, muzea, galerie, školy, ústavy sociálních služeb a další. Namísto rozpočtu zpracovávají všechna tato zařízení obou zařízení a popřípadě naměstka hejtmána pro ekonomiku Miloše Vystrčila (ODS) zatím tyto plány s dluhy nepočítají.

Neplatí to ale pro všechny. „Ukazuje se, že největší problémy bude mít záchranná služba v Novém Městě na Moravě a Územní středisko záchranné služby v Jihlavě,“ říká Vystrčil. Tyto záchranky až dosud totiž platila Všeobecná zdravotní pojišťovna na základě smlouvy paušálem – smluvní částkou. Letos ale pojišťovna přešla na platbu za každý konkrétní výkon. Za první dva měsíce roku se ukazuje, že měsíční příjmy těchto organizací jsou nižší než v loňském roce. „Hledáme způsob, jak to vyřešit. Chceme zefektivnit práci obou zařízení a popřípadě najít další zdroje příjmů,“ prohlásil Vystrčil.

Česko málem triumfovalo Francií

Česko v tempu a důkladnosti reformy veřejné správy málem předběhlo Francii. Při své návštěvě Vysočiny to uvedl francouzský velvyslanec Joël De Zorzi. Francouzské kraje jako samosprávné celky vznikly v roce 1986 a dodnes se podle velvyslance potýkají s některými problémy, které ne úplně dotažená decentralizace přinesla.

Francouzský velvyslanec Joël De Zorzi (vpravo, foto s hejtmánem F. Dohnalem) navštívil Vysočinu 27. února. Na krajském úřadu a jihlavském magistrátu se zajímal zejména o fungování obecní a krajské samosprávy. „Ptal se také, jak se kraj připravuje na vstup do Evropské unie a jaké má nástroje k využívání evropských peněz,“ říká náměstkyně hejtmána Alena Štěrbová (US-DEU). Poté se sešel se studenty a pedagogy gymnázia s tradiční výukou francouzštiny v Humpolci. Škole slíbil pomoci s navazováním kontaktů pro výměnné pobyty. „O francouzštinu je mezi studenty velký zájem. Po absolvování mají totiž na začátku kariéry jazykový dosah spolu s angličtinou přes celou Evropu,“ dodává Štěrbová.

Velvyslanec navštívil také krajskou francouzskou firmu IM-TEC v Jihlavě. Ta chce kromě výroby na Vysočině provozovat také vlastní vývojové centrum. Nabídla by tedy pracovní příležitosti i vysoce kvalifikovaným zaměstnancům. „Management z Francie si dal za cíl naučit se do půl roku česky. Byla jsem velmi překvapená, jak rychle a dobře se to panu řediteli povedlo,“ prohlásila Štěrbová.

Sociální ústavy hospodaří samy, bez okresních správ

Vysočina • Lepší péče o klienty v sociálních zařízeních, méně peněz na administrativu a více na skutečnou činnost. To je výsledek zrušení okresních správ sociálních služeb na Vysočině.

Okresní správy sociálních služeb pro domovy důchodců, ústavy sociální péče, pečovatelské a poradenské služby řídily činnost organizací a bývalých okresech, zpracovávaly účetnictví a vedly personalistiku. Od března už na Vysočině nepracuje ani jediná. Domovy důchodců a ústavy se staly příspěvkovými organizacemi a účetnictví i personalistiku si vedou sami ředitelé.

„Zkušenosti ukazují, že tam, kde jsou za chod ústavů ředitelé přímo odpovědní, jsou daleko aktivnější a ústavy jsou v daleko lepším stavu než v době, kdy spadaly pod zastřešující organizace,“ říká radní pro zdravotnictví, sociální péči a kulturu Martina Matějčková (ODS).

Kraj se přitom mohl opřít o příklad bývalých okresů Havlíčkův Brod a Jihlava, od kterých domovy důchodců jako samostatná zařízení už převzal. Zrušil tedy okresní správy ve Žďáru nad Sázavou, Třebíči a Pelhřimově. Změna proběhla najednou k letošnímu prvnímu lednu. „Na okresních správách zůstaly malé týmy, které v lednu a únoru dokončily samotný převod a poté mohly být rozpuštěny,“ vysvětlila Matějčková.

Podobně to vypadalo i s pečovatelskými službami. Jejich správy v bývalých okresech kraj také zrušil. Služby samotné převzaly města a obce, které je provozují buď samy, anebo za to platí vybraným neziskovým organizacím. Po správách kraji zbylo více než 15 milionů korun, které chce rozdělit mezi jednotlivé provozovatele pečovatelských služeb ve všech pěti okresech.

Pod okresní správy spadaly i tři manželské a psychologické poradny v Třebíči, Žďáru a Jihlavě. Ty jsou nyní sloučeny do jedné organizace s názvem Psychocentrum – rodinná a manželská poradna.

Kraj studentským vítězům přispěje na dopravném

Vysočina • Studenti, kteří uspějí v různých školních soutěžích a proboují se do celostátních a mezinárodních úrovní, dostanou od kraje peníze na dopravu a ubytování. Už teď kraj eviduje téměř čtyřicet žádostí.

Pokud pojede student kraj reprezentovat na soutěž, která se koná v republice, může on i jeho pedagogický doprovod získat příspěvek na ubytování až 500 korun na osobu a den a korunu za osobu a kilometr jako příspěvek na dopravu. Při cestách do zahraničí kraj přispěje až tisícikorunou na ubytování a nejvýše třemi korunami na kilometr na dopravu. Žádost bude vždy schvalovat krajská rada.

„Taková pravidla jsme stanovili poté, co se nám začaly množit žádosti od úspěšných studentů. Na celostátní a mezinárodní kola soutěží vlastně jezdit reprezentovat Vysočinu a není dobře, když nakonec kvůli penězům nikam nejedou,“ vysvětlil vedoucí odboru školství krajského úřadu Zdeněk Ludvík.

Dopravci musí mít nové doklady

Jihlava • Se vstupem Česka do Evropské unie musí mít dopravci, jejichž vozy jezdí do zahraničí, takzvanou eurolicenci. Týká se to i těch, kteří provozují autobusovou dopravu pro svoji vlastní potřebu, tedy jako vedlejší činnost k neobchodním účelům.

K vyřízení eurolicence mají podnikatelé nejvyšší čas, bez ní je totiž celnicí po prvním květnu nepustí za hranice. Vydá ji příslušný dopravní úřad, v našem případě odbor dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu kraje Vysočina. Pokud v konkrétním případě nenastanou komplikace, trvá vyřízení žádosti maximálně 15 dnů.

Eurolicence platí pět let a lze ji prodloužit. Ori-

nál pro dopravce stojí 200 korun a opisy, které u se musí mít každý jednotlivý řidič korun 50.

Dalším nezbytným dokladem je osvědčení pro řidiče – občana třetího státu. Jestliže dopravce zaměstnává řidiče, který není občanem některého ze států Evropské unie, musí mít pro něj po prvním květnu zvláštní osvědčení. Také toto osvědčení vydá odbor dopravy krajského úřadu a rovněž stojí 200 korun.

Třetí osvědčení, rovněž za 200 korun a rovněž na kraji, musí získat ten, kdo provozuje mezinárodní autobusovou dopravu pro svoji vlastní potřebu. Tedy jako vedlejší činnost a rozhodně ne pro obchodní účely. Podrobnější informace jsou na www.kr-vysocina.cz.

Kulturní tipy

- **1. dubna**
Koncert holandského pěveckého sboru Smetana a Cordia v kostele Jména Ježíš v Telči (18.00)
- **2. dubna**
Vernisáž výstavy kaligramů Miroslava Koupila v zámeckých konímách v Moravských Budějovicích (17.00)
- **3. dubna**
Vítání svátků jara – Velikonoce, vystoupení telčských souborů, kraslice a pomlázky na náměstí Zachariáše z Hradce v Telči (14.00)
- **4. dubna**
Setkání pěveckých sborů Vysočiny v kulturním domě v Krahlčicích (14.00)
- **5. dubna**
Vítání jara na Rosičce, start z libovolného místa pěšky nebo na kole, cíl – rozhledna Rosička (9.00 – 16.30)
- **6. dubna**
Ivo Jahelka v pořadu Neznalost zákona neomlouvá v Domě kultury v Jihlavě (19.30)
- **7. dubna**
Pořad pro děti Velikonoce aneb Jaro vítěj v Domě kultury v Jihlavě (8.30 a 10.00)
- **8. dubna**
Zábavný pořad Vladimíra Hrona Proměny v ND Třebíč (19.00)
- **11. dubna**
Koncert skupiny Divokey Bill v Jupiter klubu, Velké Meziříčí (21.00)
- **14. dubna**
Koncert Jiřího Pavlici a skupiny Talant v Domě kultury v Jihlavě (19.30)
- **15. dubna**
Koncert originální dámské dechovky České buchy v Domě kultury v Jihlavě (19.00)
- **20. dubna**
Koncert Pavlína Jíšové & skupiny CS Band v Národním domě v Třebíči (19.00)
- **21. dubna**
Představení hry Murraye Schisgala Jako jedna rodina v podání Divadla Kalich Praha v ND Třebíči (19.00)
- **22. dubna**
Divadelní představení komedie Murraye Schisgala Jako jedna rodina v Domě kultury v Jihlavě (19.30)
- **24. dubna**
Dance Party se skupinou Mefisto, vystoupí K. Kahovec, V. Kroupa, B. Vítek v kulturním domě v Třebíči (19.30)
- **26. dubna**
Představení hry cimrmanologů Smoljaka a Svěráka Afrika v podání Divadla Járy Cimrmana v Domě kultury v Jihlavě (19.30)
- **29. dubna**
Představení Besídka 2004 v podání Divadla Sklep Praha, hrají T. Hanák, D. Vávra, v Národním domě v Třebíči (20.00)
- **30. dubna**
Slet čarodějnic – průlet čarodějnic městem, soutěže a volba Miss čarodějnice, oheň a hudba, ohňostroj u sokolovny v Náměstí nad Oslavou (18.00)
Čarodějnice na letní scéně zámku v Polné (20.30)

Turistický rozcestník už běží

Vysočina • Jestliže bude chtít turista navštívit Vysočinu, bude to mít od nynějška velmi snadné. Na jediné internetové adrese může najít informace o památkách, tipy na výlety, kulturní, společenské a sportovní akce a také ubytování. Portál www.region-vysocina.cz spustil kraj v polovině února.

Turistické stránky se budou do sezóny neustále doplňovat a vylepšovat. Do sezóny by zde měl uspět i zahraniční návštěvník v několika cizojazyčných verzích. Portál pracuje jako roz-

cestník, to znamená, že jsou zde k dispozici základní informace, doplněné o odkazy na další webové stránky. Například měst, organizací a také komerčních zařízení.

Na stránkách je dnes k nalezení přehled měst Vysočiny, památek, muzeí, galerií a divadel, kontaktů na informační centra a více než 40 tipů na výlety v regionu. Zajímavostí je obsáhlý soubor historických údajů o technických unikátech a drobných stavbách. V databázi ubytování své služby nabízí více než 80 podnikatelů. Kraj také prověřuje cyklotrasy na Vysočině, které pak na web také umístí.

Na opravy památek lze získat dotaci

Vysočina • Majitelé kulturních památek mohou dostat na jejich opravu peníze od kraje. Jestliže je jejich památka, tedy například socha, kaple, zámek, oltář nebo cenná lavice v ministerském seznamu kulturních památek, je pro ně letos celkem připravených 12

milionů korun. Kraj dotaci vyplácí podle letošní výše ceny prací na obnově památky. Může to být až polovina nákladů, nejvíce ale 300.000 korun. Další podmínkou je to, že se na opravě bude podílet město nebo obec. A to buď tak, že majiteli dá dotaci ve výši

alespoň 20 procent celkové ceny obnovy, a nebo sama letos zaplatí za obnovu památek bez rozlišení jejich vlastníkům nejmenší pět procent vlastních daňových příjmů za předcházející rok. Peníze od kraje jsou určeny na údržbu, opravy a rekonstrukci movitých

i nemovitých památek a dokonce i na vytvoření podkladů pro tuto obnovu, to znamená na stavebně-historický průzkum. Žádosti přijímá kraj až do 10. května na odboru kultury a památkové péče. Podrobnosti jsou zveřejněny na www.kr-vysocina.cz.

Tip na výlet

Po hradech a zámcích nad řekou Sázavou

Během jednoho dne navštívíme tři klenoty Posázaví. Hrad v Ledči nad Sázavou, historické centrum a zámek ve Světlé nad Sázavou a na závěr majestátní hrad v Lipnici nad Sázavou.

Naše putování můžeme zahájit v historickém městečku a letovisku Leděč nad Sázavou, které se rozkládá na obou březích Sázavy. Dále budeme postupovat proti proudu řeky, která bude naším stálým průvodcem. Na levém břehu se nachází historické jádro s gotickým kostelem Sv. Petra a Pavla, původně ze 14. století a později barokně upraveným. Na vysoké skále na pravém břehu se tyčí nepřehlédnutelná dominanta – hrad. Ten byl postaven již ve 13. století a později, v 16. století, byl přestavěn na renesanční zámek. Nyní je sídlem městského muzea, kde je sbírka mincí, papírových platidel a zbraní. K hradu přiléhá barokní park s letohrádkem.

Naším dalším zastavením je Světlá nad Sázavou, město a letovisko, rozkládající se na obou březích Sázavy. K největším za-

jmavostem patří zámek. Tato původní tvrz pánů Trčků z Lipy z 16. století byla v 18. století přestavěna na barokní zámek, který v 19. století prošel empírovou a novorenesanční úpravou. Zámek je obklopený půso-

bivým parkem s několika rybníky. Interiéry zámku vidět nelze, je totiž využíván jako škola. Další zajímavostí je pozdně gotický kostel Svatého Václava z roku 1562, později upravený barokně. Uvnitř jsou vzácné Brandlovy obrazy, o Vánocích je zde k vidění unikátní barokní betlém.

Na závěr navštívíme jeden z nejmohutnějších hradů v Čechách – Lipnici nad Sázavou.

Hrad stojí na výrazné vyvýšenině a skalisku a tyčí se nad okolním terénem. Proto je i místem dalekých rozhledů. Postaven byl pravděpodobně na počátku 14. století a měl chránit cestu z Havlíčkova Brodu

do Humpolce. Na severozápadní straně hradu se nachází takzvaný Thurnovský palác. To je masivní dvoupatrová budova. Nepřehlédnutelná je i částečně zřícená Velká věž. Hrad velice utrpěl během třicetileté války a po požáru v roce 1869 postupně zchátral. Částečně rekonstruován byl v první polovině minulého století. Prohlídkový okruh zahrnuje zbrojnici, kapli, expozici gotických kachlů a rozáhlé středověké sklepení. V domku pod hradem prožil poslední léta života Jaroslav Hašek. Právě zde napsal své nejslavnější dílo, Osudy dobrého vojáka Švejka. Pokud vám zůstane ještě trochu času, můžete si prohlédnout asi 300 metrů vzdálené (na vršku za hřbitovem) zbytky předsunutého opevnění takzvané Bílé věže. Pak se vydejte pěšky nebo vozem po silničce směrem na Humpolec, která vás zavede po dvou kilometrech k nádhernému rybníku Kamenná trouba, který je spolu s okolím součástí stejnojmenné přírodní rezervace.

Pěvci v Praze

Jihlava • Pěvecké sdružení Campanula účinkovalo na konci března na světové premiéře opery Mysterium fidei - Mše života Franze Jägerstättera ve Stavovském divadle v Praze. Dílo pojednává o rakouském rolníkovi Franzu Jägerstätterovi, který kvůli svému svědomí odmítl službu ve wehrmachtu, a byl proto v roce 1943 v Berlíně popraven.

Čeští krajináři

Jihlava • Obrazy Julia Mařáka a jeho žáků v čele s Antonínem Slavičkem, díla Václava Brožíka, Jindřicha Pruchy, Václava Radimského či Antonína Chittussiho mohou vidět až do 23. května návštěvníci Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě. Výstava Krajina – Julius Mařák a krajináři 90. let 19. století je výběrem obrazů ze sbírky Galerie výtvarného umění v Ostravě.

Kapelník Šíma slavil jubileum

Polná • Umělecký šéf známého Polenského big bandu Jiří Šíma dostal od svých 70. narozeninách od radnice cenu za zásluhy o rozvoj a propagaci města. Ke gratulacím se přidali i Pavel Větrovec, kapelník Orchestru Karla Gotta, skupina Yo Yo Band, ve které hraje jeden ze Šimových synů a další hudebníci, kteří pod jeho uměleckým vedením začínali.

Oprava kostela

Ledeč nad Sázavou • Na konci dubna začnou složité práce na opravách interiéru chrámu Svatého Petra a Pavla v Ledči nad Sázavou. Kostel proslavila zejména ojedinělá křížová klenba z hrničské hlíny. Oprava je placena ze sbírek věřících. Kostel dostane také nové topení a opravy se dočkají i varhany. Chrám bude uzavřen a veškeré bohoslužby se budou konat v kostele na starém hřbitově.

Stará reklama k vidění ve Tvrtzi

Žďár nad Sázavou • Plakáty, smaltované tabule, vývěsky, inzertáty a stojany na zboží z počátku minulého století vystavuje až do 18. dubna Regionální muzeum ve Tvrtzi ve Žďáru nad Sázavou. Výstava se jmenuje Reklama v minulosti.

Studentské fotografie

Havlíčkův Brod • Až do 18. dubna probíhá v Galerii výtvarného umění v Havlíčkově Brodě společná výstava netkaných tapiserií Marie Tomášové a výtvarných fotografií Vladislava Krédla s názvem Dialog. Ve sklepních prostorách galerie je zároveň otevřena výstava fotografických prací studentů havlíčkobrodského gymnázia a projekt Camera obscura o dávno zapomenutých fotografických technikách.

Správné znění tajenky zašlete na adresu redakce do 19. dubna. Tři vylosovaní obdrží zajímavé ceny.
Vyluštění z minulého čísla: zámky Telč, Batelov, Krasonice a Brtnice.
Výherci z minulého čísla Jaroslav Borůvka, Zbraslav, Jaroslav Bártů, Hrotovice a Pavla Kolmanová, Třebíč získali knihu Procházka po krajích České republiky a sadu pohlednic.

V roce 1315 držel královský hrad (1. tajenka) (2. tajenka).		autor K Lear	Haškův kurtář	přivést k únavě	SPZ Kolína	opakování	seknutím načnouti	povel kočího	družice	odruďa jabloně	německé peníze	patřící Oskarovi	stovky
	kukaččí citoslovce					zkratka Slovenského národního povstání			výpočetní zkratka				
	souhlas					vění			Adamovské stroje				
	zesílený zápor					SPZ Bruntálu			značka antimonu				
	obyvatel Japonska	značka přetlaku Staro-germáni				příznak			stařenka				
						útok			předložka				
2. tajenka													dílčí rozpočet
	spojka		obyvatelka Itálie						francouzská řeka				
			krutým způsobem						ženské jméno				
	SPZ Pelhřimova		SPZ Klatov			osobní zájmeno		národ				zkratka Odevní tvorby	
			cizí mužské jméno			Anička		karetní hra				1. tajenka	
	balkánský smrk						pcháč				toje		
							sovětský šachista				nemoc		
	africký kmen		ohlavá moučka								anglický "maso"		
			značka astatu								SPZ Blanska		
	starořecká pohřební oběť					soubor cvičení v karate							
						součást portlandského cementu							
	tupě hledět												část Prahy
													Pomůcky: Alit; Leyre; Nalu; SIMOS

